

Motion till riksdagen

1986/87: Bo 122

Jan Sandberg m. fl. (m)

Bostadspolitiken (prop. 1986/87: 48)

Bostadsmarknaden i Stockholmsregionen

Stockholmsregionens bostadsmarknad har uppvisat många negativa utvecklingstendenser. Exempel på detta är miljonprogrammets omänskliga bostadsområden, ROT-programmets omvandlande av många små lägenheter till få större, fördyrade boendekostnader på grund av centrala detaljregler samt en stel förmedlingsorganisation som sedan länge ej kunnat tillgodose människornas önskemål. Allt detta är resultatet av en i detalj styrd bostadsmarknad.

Olika socialdemokratiska regeringar har i sin iver att styra bostadsmarknaden genomdrivit nya lagar, subventioner, skatter, program och riktlinjer i en aldrig sinande ström. Resultatet har blivit att bostadsmarknaden är den mest genomreglerade sektorn i det svenska samhället. Det är också den sektor som uppvisar de kanske största problemen. Regleringar föder problem som förvärras ytterligare av nya regleringar. Bostadsmarknaden har hamnat i en ond cirkel, inte minst i Stockholmsregionen.

Regeringens proposition innehåller ytterligare förslag i samma riktning, som tidigare har gett upphov till många av de problem som regionen brottas med i dag.

Miljonprogrammet

I miljonprogrammets olika byggprojekt sattes bostadsområdenas räta linjer i centrum i stället för människorna och deras önskemål. Att diskutera sociala problem, svarhandel med lägenheter m. m. utan att inse sambanden med en centraldirigerad samhällsplanering ger föga utbyte.

En studie av regionens bostadsplanering visar att alla kommuner i länet i stort sett har likvärdiga kommunala kostnader, inkomststruktur och social struktur om man bortser från 15 bostadsområden. Dessa 15 områden tillhör miljonprogrammet och merparten av dessa finns i söderkommunerna. De resulterar i dag i långtgående krav på ekonomiskt stöd och bidrag.

Fördelningen av lägenhetsstorlekarna har tidigare inte baserats på människornas önskemål, utan på de centralt uppställda procentsatserna 25 % tvåor och mindre, 50 % treor och resterande 25 % fyror och större.

Vägrade dispenser vad gäller hissinstallationer har effektivt motverkat omvandling av vindar till många små och billiga bostäder.

Propositionens förslag kommer att förvärra situationen ytterligare. Hissinstallation föreslås bli ett villkor för ombyggnadslån. Amorteringstider för ombyggnadslån förkortas i andra fall generellt om huset efter ombyggnaden saknar hiss.

Mot. 1986/87
Bo 122

Statlig styrning av Stockholmsregionen

Huvudstadsregionen är ett Sverige i miniatyr. Där finns såväl stadscentra som glesbygd, stora jordbruksarealer såväl som en utbredd skärgård och stora skogsarealer. En politik som tar sikte på att utveckla Stockholmsregionen utvecklar också Sverige.

Regeringens förslag angående bostadspolitiken går i motsatt riktning.

Regeringens förslag om speciella hyresrabatter under två år har likheter med miljonprogrammet. Att kraftigt subventionera nybyggnation av bostäder under de två första boendeåren löser inga problem. Det skapar snarare nya. Att lösa problemen som uppstått av en alltför genomreglerad marknad med ytterligare politiska beslut om nya subventioner får negativa effekter. Konsumenterna blir än mer fjärrade från de egentliga bostadskostnaderna. Det föreligger stor risk att människor som lockas in i de tillfälligt extra rabatterade lägenheterna tvingas flytta ifrån sin nya bostad när den extra subventionen upphör.

ROT-programmet som tidigare framhölls vara lösningen på bygg- och bostadsmarknadens problem skall nu helt plötsligt strypas i Stockholm.

Moderata samlingspartiet motsatte sig bidragsgivningen för reparation, om- och tillbyggnad (ROT) när den infördes. Så länge ROT-programmet finns skall det dock gälla hela landet. Då Stockholmsområdet har det största bostadsbeståndet som är aktuellt för dessa åtgärder är regeringens förslag ologiskt, medför en betydande ryckighet i planeringen och kan endast tolkas som ett ytterligare uttryck för regeringens vilja att detaljstyra.

Regeringens beslut att i storstadsområdena styra och stoppa byggprojekt genom länsarbetsnämndernas tillståndsgivning är ett hot mot sysselsättning och tillväxt inte bara i Stockholmsregionen utan även i hela landet. Stockholmsregionen är Sveriges motor. Nya trender, affärs- och företagsidéer initieras ofta i storstadsregioner. Utvecklingen fortplantas därefter till övriga delar av landet. Om man försöker att begränsa Stockholmsregionens utveckling kommer även landets utveckling i övrigt att bromsas.

Regeringen avser vidare ej frisläppa de allmänna investeringsfonderna för byggnads- och markarbeten i storstadsområdena efter det att den nuvarande generella frisläppstiden går ut den 31 mars 1987. Med denna åtgärd försävräs än mer byggandet av industri-, kontors- och andra näringslokaler. Resultatet kommer att bli att näringslivets utveckling i Stockholmsregionen kommer att bromsas.

Enligt vår uppfattning är en förutsättning för en positivare utveckling av såväl Stockholmsregionen som Sverige ett friare, öppnare och mindre politiskt styrt samhälle. Utvecklingen skall underlättas, inte motverkas och bromsas.

Regeringens politik är direkt riktad mot en utveckling av företagande och industrietableringar i regionen och syftar till att ytterligare centraldirigera utvecklingen inom bostadsmarknaden.

Mot. 1986/87
Bo 122

Propositionen ger också öppningar för ett olyckligt kategoriboende för ungdomar. Den socialdemokratiska majoriteten i Stockholm har, med propositionen som utgångspunkt, aviserat inrättandet av s. k. ungdomslyor. Dessa skall upplåtas endast med tidsbegränsade kontrakt. Att på detta sätt hänvisa ungdomarna till en andra klassens bostadsmarknad kan inte godtas.

Avslutning

Regeringens proposition 1986/87: 48 om bostadspolitiken bygger på principerna om att ytterligare regleringar, subventioner och centralstyrning skulle gynna bostadsmarknadens utveckling. Historien visar att resultatet blir det motsatta. Samtidigt innebär förslaget att storstadsregionerna och främst Stockholmsområdet skall styras i än större utsträckning. Vi motsätter oss detta. En friare bostadsmarknad och en positiv utveckling av Stockholmsregionen ger det bästa resultatet för såväl Stockholms län som för landet i övrigt.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar att avslå proposition 1986/87: 48 om bostadspolitiken vad avser hissinstallation som villkor för ombyggnadslån, statsbidrag för hissinstallationer m. m., hyresrabatter samt rambegränsningar för bostadsförbättringsverksamheten på vissa orter.

2. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i övrigt anförts i motionen vad avser förutsättningar för en positiv utveckling av såväl Stockholmsregionen som Sverige.

Stockholm den 19 november 1986

Jan Sandberg (m)

Ingela Gardner (m)

Birgitta Rydell (m)

Gunnel Liljegren (m)

Görel Bohlin (m)

Gunnar Biörck (m)

i Värmdö

Knut Billing (m)

Alf Wennerfors (m)

Gunnar Hökmark (m)

Jerry Martinger (m)

Allan Ekström (m)

